

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 22.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 6.80
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 4 strani.

Predjesenski zvoki.

Moric Benedikt nima nobenega mirnega trenutka več od tistega časa sem, ko so se združile avstrijske slovanske stranke, razven Poljakov, v mogočno parlamentarno skupino »Slovansko Unijo«. Od takrat sem Moric napeljal vse sile in moči, da razbije celokupno moč tistih slovanskih strank, ki vojujejo najodločnejši boj proti vseumogilni nemški premoči, ki danes nadvladuje v naši državi. In zdaj po počitnicah je ukazal Moric svojim hebrejem, najbrže na prošnjo kakega predstavitelja sedanega zistema, naj njegov list vse stori, da razbije v »Slovanski Uniji« združeno slovansko moč.

Predvčerajšnjim smo že omenili, da je objavila »Neue Freie Presse« zopet članek, ki se peča pred vsem z načelnikom naše stranke. Ko smo ga prečitali, smo ga razočarani položili iz rok. »Neue Freie Presse« se stara. Bila bi rada kakor kaka stara koketka interesantna, ampak čisto naravno je, da starka pozablja na vedno resnično načelo, da če hoče biti kdo interesanten, se ne sme ponavljati. »Prešin« članek se pa ponavlja in vedno in vedno mu uide izpod njegovega peresa naše ljubljanske barje, v zadnjem članku je še pozabil, da citira tudi šentpetersko cerkev, ki jo v zvezi z ljubljanskim barjem tako rad omenja, kadar se zaletava v načelnika naše stranke.

Celi »Prešin« članek kaže, kako strašno se boji dr. Šusteršiča Moric Benedikt in tisti, katerim na ljubo spletariji proti njemu in proti »Slovanski Uniji«. Ker nimajo judje in Nemci nobenega Šusteršiča, nam ga zavida in ga predstavlja svetu kot kranjskega vojvoda, ki je razbijal državni zbor in ukazoval, kdaj naj sije solnce in kdaj da naj dežuje.

Ko tako predstavi načelnika naše stranke, nam pa pove, kaj da dr. Šusteršič pomenja v avstrijski politiki. Proklinjal bi rad jud načelnika naše stranke, a blagoslovja njega in njegovo delo v korist avstrijskemu slovanstvu. Nekako takole zdičuje vladni žid: Ako si hotel znati, če bo deloval državni zbor, vprašati si moral dr. Šusteršiča in dobil si zanesljiv odgovor. Nič manj kakor tri težke krize je povzročil dr. Šusteršič tekom enega leta: krizo zaradi bosanskega kmeta, zimsko krizo z izprembo poslovnika in letošnjo julijansko krizo zaradi italijanskega vseučil-

liškega vprašanja. Manjših kriz da niti ne omenja. Dr. Šusteršič da je bil šef generalnega štaba, ki je pripravljaval bitko in vojskovodja, ki jo je vodil. Dr. Šusteršičeva misel je bila ustanoviti »Slovansko Unijo«. Načrt je bil izvršen. Misel drzna in izvršna.

Ostali del članka pa ima namen, da spletkari in dela na to, da se »Slovanska Unija« razbije in da se izpodkoplje načelniku naše stranke ugled med Čehi. Prilizuje se Čehom in jih miho prosi, naj puste Slovence, ki so tako maloštevilni, naj skrbijo zgolj zase.

Članek hoče sedaj ob nameravani ustanovitvi zveze čeških strank izpodkopati »Slovansko Unijo« in vzklikati: »Vseeno je, če se ustanovi češka zveza ali ne, »Slovanska Unija« ne bo nikdar več, kar je bila.« Milo prosi Čeha, naj sedaj, ko je opravljeno glavno delo, dr. Šusteršiča potisnejo na stran. Vso judovsko in vsenemško protislovansko besno sovraštvo kaže sledeči stavek »Prešinega« člankarja: »Slovanska Unija« je bila vedno največja laž državne zbornice. Kje imate kaj skupnega med Čehi in Slovenci in med Hrvatini? — Ko je tako pokazal svojo protislovansko peto, pa mogočno in samozavestno vzklikne: Dr. Šusteršič najbrže ne bo o bodočnosti monarhije več tako dobro poučen, kakor je bil. In da bi se nahujskal Čeha proti Slovincem in proti dr. Šusteršiču, konča svoj članek s čudno željo: »Dr. Šusteršičevo vendar krono (tako zaničljivo naziva nas Slovence) bo obsenčila češka vavilavska krona.«

Naš list je že zavzel v sredo svoje stališče glede na poročila in sklepe, ki so jih izvajali razni »slovanski« in »jugoslovanski« prijatelji o ustanovitvi češke zveze. Nimamo ničesar pristavljati. Ta očitno od Bienerthove vlade naročeni izbruh le potrjuje, kako vseč bi bilo najhujšim našim narodnim nasprotnikom, če bi se jim posrečilo razbiti trdnjavo združenih avstrijskih slovanskih strank. Ta članek pa tudi kaže, kake zasluge da ima načelnik naše stranke za avstrijske Slovence, zasluge, ki se jih ne upa zatajiti niti najbesnejša naša nasprotnica in si zato želi v duhu svoje duše politično oglaševanje načelnika naše stranke. Naj bo uverjena, da ostanejo njene želje samo želje. Slovensko ljudstvo zna predobro, kaj da mu je dr. Šusteršič in to zna tudi vse avstrijsko Slovanstvo, izvzemši tistih ljudi, ki jim zaslepljena zavist in ljubosumnost jasni pogled. Zaupanje ljudstva je postavilo načelnika naše stranke na njegovo mesto in to zaupanje ga

drži, naj bo že to »Preši« in njenim odkritim in prikritim prijateljem všeč ali ne!

× × ×

Nemško svobodomiselnostno časopisje bi lahko pričeli izdajati s črnim robom. Razkol med svobodomiselnimi Nemci, ki je preprečil celovški nemški svobodomiselnostni shod, je nemškega svobodomiselnega Mišelna zelo poparil, ker ne bo imel prilike, da zabavlja proti Slovanom in predvsem proti nam Slovincem, ki ne dopustimo, da bi nas Nemci tebični meninici snedli za zajtrk. Nemške politike jezi, ker vsem skupaj poveljuje sladkorni radikalni Wolf, ki hoče, naj pred shodom vseh svobodomiselnih nemških strank zboruje dunajski shod nemških radikalcev. Dobro znajo, da ne bo preostajalo velikemu nemškemu svobodomiselnemu shodu drugega, kakor da prežekuje kosti, ki jih bodo že prej dobro ogledali radikalci na svojem shodu. Wolf komandira vse svobodomiselnostne nemške stranke, to vsi, ki ne marajo zanj, prav dobro znajo, zato se pa tudi zdaj kar pené jeze.

Bienerth dela s polnim parom na to, da omogoči zborovanje češkega deželnege zbora. Kakor znano, onemogočujejo delo češkega deželnege zbora tisti Nemci, ki se liki stekli psi zaganjajo, če Slovani, bodisi v državnem ali štajerskem deželnem zboru store to, kar delajo že leta sami v češkem deželnem zboru. Vladni listi upajo, da se doseže sporazumljenje med Nemci in Čehi v češkem deželnem zboru. Glasila nemških strank, ki so prizadete pri pogajanjih, pa sodijo popolnoma drugače kakor vlada. »Prager Tagblatt« piše, da vodilni nemški poslaniški krogi sodijo zelo pesimistično o položaju. Ne upajo, da se doseže sporazumljenje v češkem deželnem zboru, neugodno vpliva tudi odpoved celovškega shoda. »Prager Tagblatt« trdi, da razpuste češki deželni zbor, nato pa tudi državni zbor, ko se izjalovi akcija za sporazumljenje med Čehi in Nemci. Naglašajo, da se je Wolf z nemškimi radikali zato izneveril oportunistni politiki, ker računa z novimi volitvami. Tudi Chiari, ki je zelo dobro poučen o vladnih načrtih, izjavlja, da se razpusti državni zbor.

× × ×

»Narodni listi« poročajo, da bi bil Bienerth voljan priti v Prago, ampak samo v slučaju, če se češki deželni zbor skliče.

× × ×

skega starešina, v verigah vkovanega po rimskih ulicah,« odgovori Jud zaničljivo. »Ne, ne podam se, prosim samo Boga, da bi isti konec, ki ste ga vi zanesli nad to mesto in njegove otroke, bil delež tudi vašemu mestu in njegovim otrokom!«

Nato se je priklonil, pobral sulico, ki je ležala na ozidju in jo vrgel proti njim s tako silo, da je prodrla ščit enega izmed vojakov in ga podrla.

»Želel bi, da bi predrl tvoje srce, pogan, in ž njim srce celega tvojega rodu!« je zakričal; na to pa je proseče dvignil svoji roki in se zagnal v ogenj.

Tako je umrl Jud Benoni, silen in pogumen do zadnjega dihljaja.

Zopet je Mirijam omedlela. Ko se je zavedla, je videla, kako so se naenkrat odprla vrata, ki so vodila iz prostorov vrat do strehe in skozi nje je prihitel gologlav stari razmršen las, oblačilo mu je bilo raztrgano in črno od dima in krvi. Ko ga Mirijam natančneje pogleda, je spoznala v njem Simeona, svojega okrutnega sodnika. Takoj za njim mu je sledil rimski častnik, za njim pa šest vojakov.

»Primate ga!« je vpil častnik. »Enega izmed njih moramo živga vjeti,« in častnik ga je prijel za oblačilo, ravno ko je Simeon hotel skočiti s strehe in umreti. Vojaki so ga zgrabili in zvezali.

Mali kulturni boj uprizarja zdaj avstrijsko svobodomiselnostno časopisje. Vzemi v roko katerikoli svobodomiselnostni list, vidiš, kako »pobožni« da so tisti, ki zastopajo protikrščansko svobodomiselnostno svetovno naziranje. Kako skrbni so framasoni za blagor katoliške Cerkev od Morica gori pa doli do pisarja kakega zakotnega svobodomiselnega četrtletnika, da si jim pravzaprav ne gre nič mar, kaj da stori v dobro svojih vernikov katoliška Cerkev. Kaj-li se je zgodilo, da so tako iz sebe svobodomiselnostni časnikarski preganjalci katoličanstva. Rim hoče iztrebiti zadnje ostanke janzenizma. Izdal je zato navodila o prvem sv. obhajilu za otroke in priporočil vsakodnevno sv. obhajilo. Nadalje je izdal Rim tudi nova določila, ki urejajo pravno razmerje med škofi in župniki. Vse to so stvari, ki se tičejo zgolj nas vernih katoličanov in nikogar drugega. Zato se nam zdi naravnost abotno, ker se svobodomiselnostni prav nesvobodomiselnostno zaletavajo v stvari, ki se n. pr. prav nič ne tičejo framasonov.

Hrvaško-srbska koalicija.

6. t. m. je saborski klub Hrvaške stranke prava (takozvana slavonska opozicija) sprejel program za fuzijo koalicije ter s tem razbil zadnje nade bana Tomašića, da bi s pomočjo te stranke si ustvaril večino v duhu ranjke mažaronske narodne stranke. Hrv. ljudska napredna in srbska samostalna stranka sta se v principu že preje izrekli za gornji program in 13. t. m. bo plenum hrv. srbske koalicije formalno sprejel poročilo o strnitvi. Koalicija je torej do sem užugala bana in ostane, spremljena v svojem sestavu le toliko, da bo obstajala iz ene hrvaške in ene srbske stranke ter da ima enoten ljudski program. Kaj poreče k tej fuziji ban se še ne ve; zadnji čas je v svojih listih razglašal, da zahteva tako fuzijo koalicije, da bi Srbska samost. stranka popolnoma prešla v novo stranko, in razpustila svojo lastno organizacijo, čemur pa izvrstno organizirani samostalni Srbi seve niso hoteli ugoditi.

Program nove stranke je tak, kakor ga pač liberalci sklepajo takrat, ko računajo z ljudskimi masami: spoštljivo govore o veri in povdarjajo celo versko-nravno vzgojo; kako se takih programov liberalci v praksi drže imamo Slovenci najboljši zgled doma. Razmere pa so dandanes na Hrvaškem vsekako še take, da ima koalicija na podlagi te-

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M.

(Dalle.)

Ko se je zopet zavedla, je bil dan in iznad kupa pepela, ki je bil nekdanji Herodov tempelj in najsijajnejše poslopje celega sveta, se je vzdigoval gost oblak črnega dima. Dvor Izraelov je bil tako gosto posejan z mrtveci, da so jih morali vojaki metati v kadeče se razvaline, da si naredijo pot. Na oltarju, ki je stal na Skali Darovanja, je plapolal zlat rimski orel z razprostrtimi peruti. Rimski vojaki so skazovali čast rimskemu praporom na starodavnem oltarju izraelskega Boga! Med nje prijezdil Tit, ki ga vojaki na tem mestu pozdravijo kot svojega cesarja.

Vendar boj še ni popolnoma pojejal, kajti na strehah nekaterih gorelih poslopij se je zbralo nekaj najbolj obupnih Judov, ki so ostali živi in se počasi umikali proti vratom Nikanorjevim, ki so ostala še vedno nedotaknjena. Rimljani so jim sili pobijanja sicali, da naj pridejo doli in se po-

dajo, toda oni niso hoteli. In ko se je Mirijam zavedla in gledala ta prizor, je na svojo grozo spoznala, da je bil eden izmed njih njen stari oče Benoni. Ker se niso hoteli podati, so Rimljani streljali nanje s puščami, tako da so kmalu vsi popadali razven Benonija, katerega se, kakor se je zdelo, nobena pušica ni prijala.

»Nehajte s streljanjem,« nekdo zakliče, »in prinesite lestvo. Ta človek je pogumen in eden izmed Sanhedrima. Vjemite ga živega.«

V trenutku so prinesli lestvo, jo naslonili na zidovje blizu vrat Nikanorjevih in nekaj Rimljanov je splezalo po njej. Benoni se je pred njimi umikal, dokler ni končno stal na robu pred žrelom prodirajočega ognja. Tedaj se je obrnil in se ustavil. Pri tem je tudi zagledal Mirijam ležečo ob vnožju stebra na strehi vrat, in ker je mislil, da je mrtva, je vil svoje roke in si pulil brado. Ona je uganila njegovo žalost, vendar je bila tako slabotna in je imela tako suho grlo, da ni mogla izpregovoriti besedice, da bi ga potolažila; družega ni mogla kakor s strahom gledati njegov konec.

»Vdaj se!« so vpili. »Vdaj se, norec, da ne pogineš! Tit ti podari tvoje življenje!«

»Da bi potem vlekel mence, izrael-

V tem pa častnik prvi opazi Mirijam, ki je ležala ob vnožju stebra.

»No, na to sem pa skoro pozabil,« je dejal. »To je ona deklica, ki smo jo videli včeraj z Dvora žensk in katero nam je ukazano rešiti. Ali je uboga stvarica mrtva?«

Mirijam dvigne svoj blede obraz in ga pogleda.

»Pri Bahu!« je rekel. »Ta obraz sem pa že videl. Tak je, da ga človek ne more pozabiti. Oh! spominjam se.« Na to stopi k njej in čita napis na njenih prsih:

»Nazarenka in izdajalka Mirijam je obsojena, da umre tukaj pred očmi svojih prijateljev Rimljanov.«

»Mirijam« je rekel in se zganil; vendar se je premagal.

»Glejte, glejte!« zavpije eden izmed vojakov, »deklica nosi bisere in celo zelo lepe. Ali vam je drago, da jih odrežem?«

»Ne, pusti jih pri miru,« odgovori častnik. »Ne ona, ne njeni biseri niso za nas. Odklenite verigo!«

In z velikim naporom so zlomili verigo.

»Ali moreš stati, gospica?« jo vpraša stotnik. Poskusila je, a ni mogla. Zmajala je z rameni.

»Potem te moramo nesti,« in priklonil se je in jo vzdignil s svojimi čvr-

ga programa za bližnji čas nečvomo velika izgleda za gospodovanje v političnem življenju.

Iz programa nove stranke v informacijo le nekaj glavnih točk: V državnopravnem oziru stoj na nagodbi; zahteva pa saniranje vseh prekršitev nagodbe in izpeljavo še vseh nezapolnjenih točk, zlasti v finančnem in gospodarskem oziru. Stranka bo tudi težila za izpolnjenjem in spremembo posameznih točk hrvaško - ogrske nagodbe ustavnim potom. V smislu načela narodne skupnosti in samodoločbe bo stranka delovala za združitev vseh delov habsburške monarhije, v katerih živi narod hrvaškega in srbskega imena. Z ozirom na Srbe zastopa stranka stališče edinstvene narodnosti in se ima srbsko vprašanje rešiti na podlagi ravnopravnosti. Stranka se bo potožila za državljanske svoboščine: osebna svoboda vesti (!), združevanja, govora, znatnosti (!) ter za splošno in enako volivno pravico. Zahteva ustanovo upravne sodišča, razširjenje porotnega sodišča na politične delikte itd. V gospodarskem oziru se zavezuje nastopati za državne investicije in podpore v industrijske svrhe, za izvedbo prometnih poti, zlasti železnice: likanske, dalmašinske, Krapina - Štajersko in Karlovac-Metlika. Za povzdigo kmečkega stanu se zahtevata ustanovitve poljedelskega oddelka na deželni vladi in kmetijskih strokovnih šol, podpiranje kmetijskih organizacij, reformo lovskega zakona ter davčne reforme, zlasti izpeljavo progresivnega davka. Program ne pozabi tudi male obrti in delavstva. Zahteva tudi, da se vsi deželni fondii in drugi deželni denarji za kmetijske svrhe spoje pod enotno vodstvo. Kar se tiče šolstva zahteva program enotno narodno vzgojo, n r a v n o - v e r s k i n času primeren poduk; vrhovno nadzorstvo imej država, v verskem oziru pa Cerkev ozir. cerkvene družbe. Ljudsko in srednje šolstvo se mora moderno izpopolniti in razširiti vseučilišče mora dobiti medicinsko fakulteto in tehniko ter se mora doseči reciprociteto z drugimi vseučilišči v monarhiji. Nova stranka hoče stati na stališču svobode vesti in bo spoštovala versko prepričanje in verska čutila vsakogar.

Kaj store v očigled temu programu duhovniki ki so bili doslej preko Hrv. stranke prava v koaliciji ni še povsem jasno; gotovo je toliko, da k posvetovanju, ko se je sprejel program niso došli in se tudi ne opravičili štirje člani-duhovniki strankinega kluba.

Dr. Hinković je izjavil, da o bodočih volitvah ne kandidira več.

SUPILO NE VSTOPI V NOVO HRVAŠKO VLADO.

Reški „Novi List“ z dne 8. t. m. pri naša na uvodnem mestu kot odgovor na razna predbacivanja Supilov odgovor banu Tomašiču, s katerim odklanja banovo ponudbo, da sprejme odlično mesto v vladi. Kakor znano, je ban med drugim povabil na razgovor tudi Frana Supila in ker je Supilo v svojem listu neprestano napadal koalicijo, o banu pa začel pisati jako priznalno, se je marsikaj domnevalo in očitalo radikalnemu opozicionalcu Supilu. Sedaj torej je prinesel črno na belem dokaz, da se ni udal lepim glasovom dr. Tomašiča. Toda pismo in ves sestavek je tak, da se človeku nehote vsiljuje misel, da gospod Supilo le nekoliko previsoko ocenjuje sebe in — bana Tomašiča. Neokusno!

stimi rokami, kakor da bi bila otrok, vojakom pa je ukazal odpeljati seboj Juda Simeona; nato pa so počasi odšli po stopnicah navzdol.

»Kedo je to, ki ga nosiš na svojih rokah, stotnik?« vpraša Tit častnika, ki se mu je približal.

»Ona deklica, cesar,« je odgovoril, »ki je bila zvezana gori na strehi vrat in katero si ukazal rešiti.«

»Ali je še živa?«

»Da še — toda nezaveštna.«

»Kako je prišla tje?«

»Ta pisava pove vse, cesar.«

In Tit je prebral napis. »Oh!« je rekel. »Nazarenka. Hudobna verska družba, celo še hujša, kakor ti Judje, ali vsaj tako je mislil ranjki nebeški Neron. In izdajalka tudi. No, deklica je morala zaslužiti svojo kazen. Toda kaj pa je to?« . . . je obsojena da umre vpricho svojih prijateljev Rimljanov. Rad bi vedel, kako so Rimljani njeni prijatelji. Deklica, ako moreš govoriti, povej mi, kdo te je obsodil?«

Mirijam dvigne svojo črno glavo raz stotnikove rame, na kateri je počivala, in pokaže s prstom na Juda Simeona.

»Ali je res to, človek?« vpraša cesar. »Govori resnico, kajti jaz hočem vedeti; ako pa bodeš lagal, umrješ.«

Čobal toži „Narod“.

Znani zagorski Čobal toži Franceta Habe iz Zagorja. Obtoženec je namreč po Antonu Kodretu »Narodu« pošiljal daljše dopise, v katerih očita Čobalu, da je Čobal zagrizeni nemškutarski sodrug, da vodi svoj konsum v pogubo, da je njegov absolutni gospodar Čobal. Prišel da je Čobal s culo na rami in zakrpanimi hlačami, da za konsum ni dal vinarja, a danes ima 15.000 K premoženja v gotovini. Očita mu, da je vzel iz blagajne konsumnega društva 200 kron za agitacijske namene. Očita mu tudi, da je v zvezi z Südmarkovci in kapitalisti in da je obljubil o priliki, ko so zahtevali delavci 20 odstotno zvišanje zaslužka, da ne bo stavke, ako se terorizirajo in kaznujejo neustrašeno zavedni delavci. Senatu predseduje višji deželnosodni svetovalec Polec, votanta sta deželnosodni svetovalec Koblar in c. kr. sodnik dr. Geršak, zapisnikar dr. Ohm. pl. Januschowsky, Čobala zastopa dr. Tekavčič, Habeta pa dr. Žerovnik.

Izrečajo se sledeči porotniki: Alojzij Pelc, revizor, Ljubljana; Adolf Perles, posestnik, Ljubljana; Franc Slanc, veleposestnik, Litija; Viljem Jerančič, gostilničar in posestnik, Ljubljana; Ivan Ružička, c. kr. katastr. nadzornik, Ljubljana; Viktor Cantoni, trgovec, Ljubljana; Miroslav Sertič, c. kr. okrajni tajnik v p., Ljubljana; Rajko Petschnig, medicinar, Ljubljana; Leopold Buerger, trgovec, Ljubljana; Oton Dreise, tovarnar in posestnik, Ljubljana, Franc Zupan, c. kr. davčni oskrbnik v p., Ljubljana; Franc Zvab, posestnik, Javornik. Obtoženec je delavec. Na predsednikovo vprašanje izjavi obtoženec, da on ni pisal lastnoročno članokov, pač pa nastopi dokaz resnice. Habe sam je v preiskavi izpovedal, da je on pisal dotične članke. Pravi, da pozna pravega dopisnika, a ga noče imenovati. Hoče na vsak način nastopiti dokaz resnice. Predsednik prečita članke, zaradi katerih toži Čobal, ki je navzroč pri razpravi in sedi pri svojem zagovorniku. Občinstva ni ob začetku razprave veliko in obstaja včinoma iz socialnih demokratov. Prič bo zaslišanih 35.

Dr. Tekavčič izjavi, da je odbor res sklenil dati za agitacijo 200 K in da Čobal ni storil drugega, kakor da je kot blagajnik izvedel, kar je sklenil odbor. Ob pol 12. uri so pričeli zaslišavati prič. Prvi je zaslišan Jakob Sajko. Dr. Tekavčič se protivi zapirseg: Ne sovrážim Čobala, dasi »ekstra prijaznosti nimam z njim in ker tudi on ni z menoj ekstra prijazen«. Dr. Tekavčič opozori predsednika, da se nahajajo prič v avditoriju, med njimi tudi Koder, ki se zasliši jutri. Predsednik: Slišite, gospod Koder, Vi ste povabljeni za pričo in morate biti jutri ob pol desetih tu! Koder zapusti dvorano. Priča Sajko potrди, da je Čobal res enkrat rekel, da bi ljudje najraje imeli velike obresti in pristavil: Mar bi bili manjši procenti, bi vsaj davkarja imela kaj od tega. Kaj pa imajo od tega, če imajo visoke procenete, zapijejo jih. (Anton Kristan, ki sedi med poslušalci: Saj je prav povedal.) Priča Tavfer pravi, da se je Čobal škodoželjno smejal, ko je nekdo Sokole nadržal s Heil. Ko je prišel Čobal l. 1895 v Zagorje, je imel fakično hlače zakrpane, zdaj pa že kube kadi. Čobal je enkrat rekel, da ima zdaj že 15.000 K premoženja. Slisek Karel, čev-

»Obsojena je bila od Sanhedrima, med katerim je bil tudi njen lastni stari oče Benoni; tukaj na napisu se nahaja njegov podpis skupaj z ostalimi,« odgovori Simeon mrko.

»Zakaj?«

»Ker je pomagala nekemu rimskemu vojaku pobegniti,« pristavi divje, »in za to njeno dejanje naj gori njena duša v Geheni na vekov veke.«

• »Kako je bilo onemu rimskemu vojaku ime?« vpraša Tit.

»Tega se ne spominjam,« odgovori Simeon.

»Dobro,« je rekel cesar, »sicer ni mnogo na tem, kajti on je ali na varnem ali pa mrtev. Tvoja oblčila pa pričajo, da si tudi ti eden izmed članov Sanhedrima Ali ni res tako?«

»Da. Jaz sem Simeon, čegar ime si gotovo že slišal.«

»Oh, Simeon! Tukaj je napisano tvoje ime, prvo na tem napisu. Dobro, Simeon; ti si obsodil visokorodno gospičo v okrutno smrt, ker je rešila ali skušala rešiti nekega rimskega vojaka, in le preveč pravično je, ako prejmeš ti to kar si namenil drugim. Primate ga in privežite ga z verigo k stebri na strehi Nikanorjevih vrat, kjer naj pogine. Vaše svetišče, Simeon, je razdejano in ti gotovo ne bi hotel živeti dalje.«

ljarski mojster pravi, da je protestiral Čobal enkrat nemško pri nekih volitvah. Včasih govori tudi samo nemško pri sejah okrajne bolniške blagajne. Pri občinskih volitvah je Čobal volil nemškega kandidata Ranzingerja. Priči je poslal Čobal nemško vabilo k seji okrajne bolniške blagajne. Franc Čuk pravi, da je Čobal res vzel v službo konsumnega društva osebo, ki ni hči kakega člana zagorskega konsumna. Skodnik izpove, da mu je ponujal Čobal zlato uro, ki jo je dobil od Hoffmanna, tudi Karel Korbar pravi, da je prodajal Čobal Hoffmannovo uro. Karel Malovrh pravi, da je on izprožil misel, naj se da 200 kronsko darilo agitacijskemu odboru in naj se to vknjiži v postavko agitacije. Priča pravi, da je nastopil proti Sajkotu zato, ker je vedno nasprotoval povišanju sprejemkov zadružnih uslužbencev. — Razprava se nadaljuje točno ob 4. uri popoldne.

Dnevne novice.

+ **Otvoritev »Slovenskega Doma« v št. Ilju.** Včeraj je »Slovenska Straža« otvorila ponosni »Slovenski Dom« v št. Ilju s sodelovanjem »Slov. krščansko socialne zveze«, Orlov in drugih naših izobraževalnih organizacij. Udeležba je bila ogromna. Iz Südmarkhofa so poizkušali nemško-nacionalni razgrajati izzvati izgrede, pa je bilo brezuspešno. Slavnost se je izvršila na čast in ponos Slovencev. Na slovenski strani je bil vzoren red, veliko navdušenje. Obširno poročilo smo morali odložiti do jutri.

+ **Poljaki in Slovenci.** Naši poslanci so prejeli od krakovskega župana sledeče uradno zahvalo za udeležitev pri grunvaldskih slavnostih: Krakov, dne 29. julija 1910. — Blagorodni gospod! Čutim milo dolžnost, da izročim v roke blagorodnega gospoda v imenu mestnega odbora za grunvaldsko slavnost srčno zahvalo za prijazno udeležitev delegacije slovenskega kluba pri slavnostih jubileja petstoletnice zmage pod Grunvaldom. Vsled udeležbe cenjenih gostov je izpadla naša slavnost tako krasno, da bo poljsko občinstvo s ponosom pomnilo julijeve dni, katere ste preživeli v starodavnem podvadelskem gradu. O odličnim spoštovanjem za župana prvi podžupan dr. Szarski.

+ **Shodil S. L. S.** Včeraj se je vršil v St. Rupertu shod, na katerem je dr. Lampe govoril o občinskih stvareh. Predsedoval se g. Cerkovnik. Včeraj je bil tudi shod v Škocijanu, na katerem sta poročala poslanca dr. Hočevar in Mandelj. Slovenski ljudski Stranki je jako številni ljudski shod izrekel soglasno zaupnico.

+ **Liberalno tolovajstvo.** — S kamenjem gredo na nas! V Vel. Žabljah na Goriškem se je preteklo nedeljo, dne 4. septembra vršila veselica „Kat. slov. izobraževalna“ in javna telovadba tel. odseka Orel. Dohajajoče Orle in druge goste so sprejeli liberalci s huronskim kričanjem. Cel popoldne so „čukali“ in insultirali mirne ljudi. Višek je bil po dokončani prireditvi. Ko so se domači poslavljali od odhajajočih batnjskih in drugih Orlov, so prihruli liberalci s tulenjem nadnje in jih napadli s kamenjem. Kamenje je frčalo z vso silo mimo glav in pest debeli kamen je ranil znatno enega domačega Orla. Oni, ki je vrgel našemu v glavo kamen, je znani liberalni pristaš Emil Pajk. Isti čas so pa drugi liberalci napadli odhajajoče Šmarnce. Mi jih pustimo pri miru, oni pa gredo kot tolovaji s kamenjem na nas. Vso zadevo ima v rokah orožništvo.

+ **Vabilo k zborovanju, ki ga priredi vrhniško - logaška podružnica „Slovske zveze“** dne 12. septembra 1910. ob 3. uri popoldne na Vrhniku v šoli. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Zapisnik. 3. Pregled članov. 4. „Učitelj in katehet“, predava g. Leopold Turšič iz Logatca. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Robert Ziegler, predsednik.

+ **Naši jeruzalemski romarji.** Včeraj smo dobili od naših jeruzalemskih romarjev iz Jafe brzojavko, odano v Jafi 7. t. m. Brzojavka se glasi: Danes v sredo ob šestih jutraj vsi zdravi dospeli. Pozdrav domovini.

+ **V Litiji** je na včerajšnji sokolski slavnosti zopet liberalno učiteljstvo s svojim šolskim naraščajem blamiralo prepoved pristojnih šolskih oblasti. Ali smo res v deželi brezpravja? Z Vač smejo s šolskimi otroci bandati in telovaditi povsod, kamor otroci ne spadajo? Kaj pravi k temu visoki c. kr. deželni šolski svet?

— **Kolera.** Na Dunaju je zopet kolera. Umrli je na azijski kolero vrtnar Jožef Gasselhuber, njegova žena in njegova hčerka sta tudi oboleli na azijski kolero. Kje so se inficirali, niso mogli dognati, sumijo pa, da po blagu, katerega je dobival Gasselhuber iz Italije. — Iz Italije poročajo: V zadnjih 24. urah je v Apuliji 11 oseb nanovo obolelo na kolero in osem umrlo. — V Rusiji je do 27. avgusta t. l. obolelo na kolero 154.445 oseb in umrlo 47.723 oseb.

+ **Kolera v Osjeku in Zagrebu?** 5. t. m. je v Osjeku umrla neka gospa na kolero podobni bolezni. Drobovje so poslali v Zagreb v svrhu bakteriološke preiskave. — Tudi v Zagrebu je pod znaki kolere obolel nek privaten uradnik. Preiskava bo dognala če se gre za azijsko kolero.

— **Važen dekret konsistorijalne kongregacije.** Zadnja številka »Acta apos. sedis« priobčuje pomenljiv dekret, ki zadeva upravno odstavljanje župnikov, in je povsem nekaj novega na polju cerkvenega prava. Kakor je znano, so bili dosedaj kanonično umeščeni župniki po dosedaj veljavnih pravnih določilih neodstavljeni in so se mogli samo pravnim potom po končanem kanoničnem procesu odstraniti. Ta nova odločba, ki stopi takoj v veljavo, uravnava upravno odstavljanje brez vsakega kanoničnega procesa in ima pred vsem korist vernikov pred očmi. Odločba našteva devet vzrokov, vsled katerih sme škof upravnim potom župnika odstaviti: zdravniško dokazana omračitev duha, nesposobnost in nevednost, telesne hibe in bolezni, ki store župnika za izvrševanje dušnega pastirstva nesposobnega, nenaklonjenost ljudstva, če je tudi krivična in ni splošna, vendar pa taka, da plodonosno izvrševanje dušnega pastirstva ovira: izguba dobrega imena, pri občeupoštovanju ljudi, ki so na dobrem glasu, skrivna zadolžitev, ki pa v pohujšanje ljudstva lahko na dan pride, slabo oskrbovanje cerkvenega premoženja, zanemarjanje župnijskih poslov, delitve sv. zakramentov, poduka in rezidenice, kljub ponovnim svarilom in nepokorščina v važnih zadevah nasproti škofovim ukazom. Postopanje pri odstavljenju župnikov je do podrobnosti določeno. Najprej se župnik pozove, da se sam prostovoljno župniji odreče; ako ne, tedaj nastopi odstavljenje. Pri tem pa ne sme škof sam postopati, ampak si mora dva duhovnika privzeti, ki skupno z njim, po skrbni preiskavi vso zadevo z večino glasov rešijo. Proti izrečenim obsodbi je dovoljen priziv, ki ga škof v družbi z dvema drugima duhovnikoma reši. Ta nova odločba ima na eni strani korist vernikov pred očmi in odstrani vse tiste kompliciranosti in počasnost, s katerimi so bili dosedaj taki procesi združeni, na drugi strani pa varuje tudi župnika pred samovoljnostjo ljudstva. Določba obsega slednjč tudi načel, kako mora škof za odstavljene župnika skrbeti. Vsem škofom je ukazano, da dotične svetovalece (examinatorje in konsultorje) za svojo škofijo imenujejo. Dekret je izdelala komisija, ki se peča s sestavo cerkvenega prava; potrdila pa ga je konsistorijalna kongregacija.

— **Železniška katastrofa pri Uherškem.** 6. t. m. se je pred okrožnim sodiščem v Hrudinu vršila glavna razprava proti železniškemu asistentu Zeisu kot krivcu velike železniške nesreče pri Uherškem. Zeis je bil obsojen na šest mesecev strogega zapora, a je prijavil ničnostno pritožbo.

— **Koledar »Katol. tisk. društva«** za šolsko leto 1910/11 je dotiskan in se razpošlje koncem prihodnjega tedna. Č. gg. katehetje, ki rabijo obširnejši znamenek učencev, naj izvolijo to nemudoma sporočiti knjigovodnici »K. t. dr.«, enako tudi oni p. n. gg., ki žele »Koledar« brez zaznamka.

— **Silna toča** je zopet napravila veliko škodo v Istri.

(Dalje.)

† **Kaplan Anton Šifrar.** Poročili smo že, da je ponesrečil s kolesom č. g. Anton Šifrar, kapelan v Senožečah. Sedaj se nam poroča, da je g. Šifrar v tukajšnji bolnici umrl. Rojen je bil pokojni v župniji Šmartin pri Kranju l. 1883. ter bil lani posvečen v mašnika. Poslan je bil za kaplana v Senožeče, kjer je deloval en leto. Pretečeni teden je dobil dekret, s katerim je bil premeščen iz Senožeč za prefekta v kn. šk. zavod sv. Stanislava. S kolesom se je peljal v Hrenovce, da se poslovi od tamošnjih duhovnikov, na potu domov pa se je s kolesom v veliki temi zaletel v nasproti prihajajoči voz tako nesrečno, da se je poskodoval smrtnonevarno. Prepeljali so ga v deželno bolnico, kjer je bil operiran. V sredo zvečer je umrl. R. I. P!

Ribniški Orel letos ne bo priredil javne telovadbe, ker jo je „Zveza“ zaradi raznih ovir prestavila na 25. septembra. Takrat je pa z ozirom na oddaljene odseke že prekratek dan. Na svidenje drugo leto. Na zdar!

— **Poročili so se:** G. Ivan Pušljar, c. kr. orož. stražmešter v Kropi z gđ. Frančiško Kos, hčerjo župana in mesarja v Borovnici in g. Josip Pleničar, nadučitelj v Kropi z gđ. Ano Božič, učiteljico v Kamni gorici. Bilo srečno!

— **Potovanje župnika Lavtižarja okoli sveta.** Od č. g. župnika Lavtižarja smo danes dobili: Buffalo ob reki Niagara, 27. avg. To mesto je v kratkem času naraslo na 400.000 prebivalcev. Ni še prav dolgo, ko so imeli tukaj Indijanci svoje šotore ter so se pasle trume divjih bivolov. Odtod ime. Dandanes izgleda popolno moderno. Posebno veliko je v mestu Poljakov, ki so navadni cestni delavci, pa imajo jako lepe dvostolpne cerkve. Tudi Slovencev sem dobil nekaj družin, n. pr. Pogačnikovo z Dobrave pri Kropi, Jermanovo iz Črnomlja, Vovkovo iz Novega mesta in še nekaj drugih. Vsi so bili veseli mojega prihoda. Pozdrav Jos. Lavtižar. — Pri vodopadnih reke Niagara, 28. avg. Niagara teče iz jezera Erie v jezero Ontario ter dela slapove, ki nimajo enakih nikjer. Zato prihajajo tujci iz vsega sveta gledat to veličastno naravno krasoto in poslušat gorostasno gromenje. Reka loči tukaj Združene države od angleške Kanade. Velikanski most drži z desnega brega na levi breg, ki je že angleško posestvo. Pozdrav! Jos. Lavtižar.

— **Samoumor praporščaka** V petek dne 2. t. m. se je ustrelil v Materiji v liti praporščak 87. pešpolka Maks Toplak. Že delj časa se je opazalo, da postaja Toplak vedno bolj melanholičen. Večkrat se je tudi izrazil, da bi rad počival v tem kraju, ki mu izredno ugaja. Njegov polk se je namreč mudil v Materiji in okolici na vajah. Ustrelil se je z vojaško puško v srce. Na lice mesta je takoj prihitel brezoviški gospod kaplan, ki je nesrečnemu Toplaku podelil sv. zakramente za umirajoče. Živel je še štiri ure. Pogreb, ki se je vršil pretečeno nedeljo, je bil zelo veličasten. Udeležilo se ga je vojaštvo s častniki in godbo in veliko število občinstva. Pokopal ga je vojaški kurat in rezervni in kaplan v Brezovici gosp. Alojzij Peterlin. Pokojnik je bil sin ptujskega davkarja gosp. Toplaka.

— **Banka popolare v Trstu.** Iz popolnoma zanesljivega vira smo izvedeli, da ima Banka popolare okoli dva milijona primanjkljaja. Pokriti ga nameravajo tržaški irredentovci. V slučaju, da banka likvidira, bo primanjkljaj znašal blizu tri milijone.

— **Vinska letina v Istri** bo letos precej slaba. Vendar pa imajo vinorejci še obilo starega vina. Cena vinu je zelo poskočila.

— **Opasno je obolel** prečastiti gospod Fr. Normali, župnik v Brezovici v Istri. Priporoča se duhovnim sobratom v pobožni memento.

— **Ljudska posojilnica in hranilnica** za tržaško občino se je preselila iz ulice delle Poste v ulico Caserma, poleg kavarne „Commercio“.

— **Kamenje v vlak,** ki prihaja iz Herpelj v Trst ob šestih zvečer, so metali na praznik M. B. tik pred postajo Sv. Ane laški pobalini. Nek popotnik je bil lahko ranjen na glavi. Zopet nov znak laške kulture.

— **V znamenju kulture!** Tržaški „Edinosti“ o nedeljskih dogodkih v Trstu piše neki tržaški Slovenec: V nedeljo sem šel jaz s svojo sestro in neko njeno prijateljico — Furlanko, ki ne razume niti besedice slovenski — ki je nosila na rokah 14-mesečno dete, mimo kavarne „Chiozza“, kjer je skočilo na to ubogo ženo kakih 30 Italijanov edino zato, ker je imela belomodro obleko, češ, da je to — slovenska trikolra in da nosi to obleko v demonstrativen namen. Vstavili so ubogo ženo in jo vprašali, kje je kupila to obleko otroku. Ona je odgovorila, da v Korminu

in da ona ne ve, če to žali Italijanstvo. Zato prosil naj jej to odpusté. Ali vse to ni nič pomagalo! Junaki kulture so strgali otroku obleko, a njo pretepli do krvi!! Ko je bežala, je priletel od zadaj kakih 30 let star gosposki oblečen človek, ki je vdaril otroka s palico po roki!

— **Aretacije v Trstu.** Radi nedeljskih dogodkov in napadov je v Trstu aretiranih doslej vsega skupaj 27 Italjanov.

— **Razpisane učiteljske službe.** Nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Vremah (okraj Postojna) v stalno nameščenje do 12. septembra t. l. — Učiteljsko mesto na enorazrednici v Oneku (okraj Kočevje) v stalno nameščenje do 20. septembra t. l. — Na šestrazrednici v Dobropoljah (okraj Kočevje) učiteljsko mesto za moške prosilce v začasno nameščenje do 13. septembra t. l. — Na trirazrednici v Boštanju (okraj Krško) nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje do 1. novembra t. l. — Nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Kočevski Reki v stalno ali začasno nameščenje do 6. oktobra t. l. — Na štirirazrednici na Dobrovi (okraj Ljublj. okolica) učiteljsko mesto v stalno nameščenje do 5. oktobra t. l. — Učiteljsko mesto na trirazrednici na Krki (okraj Litija) v stalno nameščenje do 1. novembra t. l. — Na petrazrednici v Postojni (okraj Postojna) učiteljsko mesto za moške prosilce v stalno nameščenje do 29. septembra t. l. — Na trirazrednici v Horjulu (okraj Ljublj. okolica) nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje do 5. oktobra t. l. — Na dvorazrednici na Colu (okraj Postojna) učno mesto v stalno nameščenje do 1. oktobra t. l.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Ratečah na Gorenjskem** blagoslovi svoj novi Dom gasilcev dne 18. septembra 1910. Spored: 1. Ob dopoldanskih vlakih sprejem gostov. 2. Ob 11. uri maša in blagoslovljenje. 3. Odhod po vasi, nato razhod. 4. Ob 2. uri vaja domačinov. 6. Ob 3. uri ljudska veselica. Vstopnina k ljudski veselici za nečlane 50 vin. v svrhu pokritja stavbnih stroškov. Kdor želi občudovati lepoto divnih krasot, tedaj v Rateče (Gorenjsko).

— **Umor v Trstu.** V Trstu je natakar Karol Negri iz Benetk iz ljubosumnosti umoril 21 let staro postrežnico Marijo Tomassini. Tomassini je zapustila Negrija in se je zaročila z nekim Vasquezom iz Italije. Negri je Tomassinijevi porinil dolg nož v ramo, potem pa pobegnil. Morilca so prijeli. Morilec je že priznal.

— **Prestavljen je** meščanski učitelj Avgust Aistrich iz Celja v Voitsberg.

— **Mož in žena ponesrečila na Velikem Zvonarju.** Na Velikem Zvonarju sa se ubila dr. Schroedl iz Dunajskega Novega Mesta in njegova žena. Šla sta na goro brez vodnika.

AVSTRIJSKI KATOLIŠKI SHOD.

Danes se je pričel v Inomostu sedmi avstrijski katoliški shod, katerega se bodo udeležili zastopniki vseh avstrijskih katoličanov.

Ljubljanske novice.

lj **Bratje Orli!** Danes v petek, 9. t. m. je izvanredna telovadna ura povodom javnega nastopa v Trbovljah dne 11. t. m. ob priliki otvoritve ondotnega »Društvenega doma«. Priidite polnoštevilno vsi člani, posebno še vadiateljski zbor! Kreпки Na zdar! — Ljubljanski Orel.

lj **Opozorjamo** slavno občinstvo na diplomu g. dr. Aleša Ušeničnika, katerega je izvolilo slov. kat. akad. tehn. društvo „Zarja“ dne 10. junija za častnega člana. Diploma je izložena danes in jutri v oknu „Katoliške Bukvarne“ in je krasno delo akad. slikarja g. G. Porenta.

lj **Dr. Triller in dr. Tavčar proti Ribnikarju.** Danes popoldne ob 4. uri se je pričela pred c. kr. okrajnim sodnikom Pompetom razprava o tožbi, ki sta jo vložila proti Ljubljanskemu tržnemu nadzorniku Adolfo Ribnikarju deželni odbornik dr. Ivan Tavčar in dr. Triller. Obtoženega Adolfa Ribnikarja zagovarja dr. Ravnihar. Tožitelja sta vložila proti obtožencu sledečo obtožbo: Sredi meseca avgusta tresil je obtoženi vest po Ljubljani, da sem pri vladi spletkaril proti potrditvi župana Hribarja in dela zavratno na to, da bi le ta ne bil potrjen. Predlaga, da naj se obtoženec kaznuje v smislu § 488 zaradi razžaljenja časti. O izidu razprave še poročamo.

lj **Truplo na biciklju ponesrečene-ga umrlega č. g. Šifrarja** so danes ob 2. uri popoldne v Ljubljani cerkveno blagoslovili ter nato prepeljali v Šmartno pri Kranju, kjer bo pogreb jutri zjutraj ob četrti na 9.

lj **Nov kapelnik »Slovenske Filharmonije«.** Poroča se nam, da je »Slovenska Filharmonija« pridobila novega kapelnika, izvrstno moč, ki bo vreden naslednik Talichov. G. Edvard Czajaneke po rodu Čeh, je bil dosedaj prvi kapelnik na Joh. Strausovem gledališču na Dunaju. Kritika je o njem polna hvale. Absolviran konservatorist je deloval kot gledališki kapelnik v Olumucu, Toplicah, Hermanstadtu, Celovcu, Solnogradu (tri leta), Lodzu, v Crnovicah in kot kapelnik topliških orkestrov v Bernu (Švica), in v Zell am See.

lj **Ljubljanska predilnica modernizirana.** V tukajšnji predilnici izvrše temeljito reorganizacijo vseh tehniških naprav. Postavijo parno turbino s 500 konjskimi silami. Tovarna dobi električno moč pri obratu kakor tudi namestu sedanjega plina za razsvetljavo. Dostične načrte je že izdelala tvrdka Siemens in Schuckert. Prav je, da se izvrši, ker bo to v korist delavstva.

lj **O Hladnikovi zadevi** smo dognali, da državno pravdnistvo ni vložilo ničnostne pritožbe, pač pa se je pritožilo glede na višino kazni na graško višje sodišče.

lj **Prošnje za razpisano katehetsko mesto v Ljubljani** je nasloviti na predsedstvo c. kr. mestnega šolskega sveta, ne pa na magistrat, kakor je bilo zadnjič pomotoma objavljeno. Služba je združena s prejemki, ki so sistemizovani za II. plačilno vrsto kranjskega učiteljstva.

lj **Prememba posesti.** G. Fr. Dolenc je prodal svojo hišo na Starem trgu št. 1 podjetnemu trgovcu g. Olupu za 69.400 K.

lj **Napačni policijski agent.** Te dni je prišel v neko gostilno v Kolodvorski ulici 26letni privatni uradnik Ivan Gratz iz Nemškega Lozovca in tam napravil na jedi in pijači 4 K 60 vinarjev dolga. Ko so ga prijeli za plačilo, se je izdal za policijskega agenta. Poklicali so nato policijskega stražnika, kateri ga je aretoval. Izročili so ga sodišču.

lj **Ubegli tat.** Pred kratkim je ukradel 31letni hlapec Franc Pavlič iz Mekinj, ki je bil uslužben pri nekem tukajšnjem trgovcu svojemu sohlapcu 2 srebrni uri in tri verižice, gospodarju je pa poveril 25 K denarja, nakar je pobegnil.

lj **Izgubljeno in najdeno.** Železniški uslužbenec Franc Zajc je izgubil srebrni obesek. Lesni trgovec Franc Tome je izgubil denarnico s srednjo vsoto denarja. Kovaški pomočnik Fr. Klinar je izgubil bankovec za 10 K. Trgovčeva soproga Sabina Ranthova je izgubila obesek v obliki medaljona s sliko. Hlapec Anton Godec je izgubil zlat prstan z rdečim kamnom. Postrežnica Helena Miglerjeva je izgubila črno denarnico. Učiteljica Pavla Baeyerjeva je izgubila srebrno ovratno verižico, vredno 10 K. Dijak Emil Skenda je našel ščipalnik na črni verižici. Ključarski pomočnik Avgust Vidmar je našel žepno uro. Monter Ivan Ramovš je našel vozno plahto.

— lj **Gostilničarski kuharski tečaj.** Zadruga gostilničarjev, kavanarjev itd. v Ljubljani, poroča v zadevi gostiln.-kuharskega tečaja, da je učni program za letošnji kuharski tečaj, ki se ima vršiti meseca novembra in decembra takole sestavljen: Pred vsem se ima vršiti enotedenski ali po potrebi 14 dnevni kurz za gostilničarje same, na kateremu se ima poučevati racionalno in pravilno kletarstvo, zraven tega pa tudi drugi pogoji pravičnega in modernega gostilničarstva, nanašaje se na higieno, snago in na promet s ptujci, sploh vse razen kuharstva. Nadalje se vrši 14 dnevni servirni tečaj za natakare in natakarike ljubljanske. Nato pa 4 do 6 tedenski splošni gostilničarski tečaj za kuharstvo, serviranje, knjigovodstvo, kalkulacijo, higieno, o ptujskem prometu in praktičnem gospodinjstvu. Ker je glede popolnega aranžiranja celega kurza predvsem treba vedeti število frequentantov, se tem potom vsemu gostilničarstvu na Kranjskem toplo priporoča, da v najkrajšem času odloči svoje ljudi, ki se udeležijo tega za gostilničarstvo tako veljavne in koristnega pouka, ki bode vseskozi brezplačen. Prijave sprejema zadruga v Ljubljani, Gradišče št. 17.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA DELOMOŽNOST ČEŠKEGA DEŽ. ZBORA.

Dunaj, 9. septembra. Konference ministrskega predsednika s prof. Bachmannom danes ni bilo, ker je prof. Bachmann obolel. Bienerth bo konferiral tudi z voditeljem nemških čeških agrarcev in z drugimi poslanci češkega

deželnega zbora. V kratkem bo imelo sejo predsedstvo nemških deželnih poslancev, poslanec Skarda pa skliče zvezo čeških deželnih poslancev.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 9. septembra. Z ozirom na nove slučaje kolere na Dunaju je danes zborovala komisija proti koleri. Zdravniki še vedno ne vedo, kje bi se bil na kolero umrl mož inficiral. Žena njegova se počuti bolje in je upati, da ozdravi, hčer je pa slabe konstitucije in se ne ve kaj bo ž njo.

KOLERA V BUDIMPEŠTI?

Budimpešta, 9. septembra. V šestem okraju je obolela neka gospa. Sumijo, da ima kolero.

PROTI MODERNIZMU.

Rim, 9. septembra. Sv. oče je izdal nov spis proti modernizmu, v katerem opozarja na prejšnje odredbe ter daje navodila, naj se nadzira vzgoja mladih duhovnikov.

POVODNJI NA MORAVSKEM.

Brno, 9. septembra. V Huleinu je bila poplavljen vsa Kromeriška cesta. Ob Moravi iz Kvasice - Napagedla do Ogr. Hradišča je vse poplavljen. V holeševskem okraju je potok Rasava odnesel vse kamenite moste, med temi onega v Holešavi. Moravski namestnik je obiskal Kunovice, kjer je utonilo 10 ljudi ter se je zrušilo 100 hiš. Škod je ondi nad en milijon. Nato je šel moravski cesarski namestnik v Ogrsko Ostrovo, kjer je voda razrušila 50 hiš.

SHODA V IDRIJI IN NA VOJSKEM.

Državni poslanec g. Gostinčar napravi javen shod v soboto ob 8. uri zvečer v Idriji v Didičevi dvorani, drugi dan v nedeljo poroča na Vojskem po dokončani dopoldanski službi božji.

- Slovenski starši! Pošljite - svoje otroke v slovenske šole!

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	736'2	13'2	brezvetr.	jasno	
8	7. zjut.	736'7	8'7	sl. svzh.	megla	0'0
	2. pop.	735'0	20'8	brezvetr.	del. obl.	
8	9. zveč.	735'7	12'6	sl. jug	jasno	
9	7. zjut.	736'5	8'4	sl. jug	megla	0'0
	2. pop.	735'3	20'1	sl. jvzh.	pol. obl.	

Srednja predvčerajsnja temp. 13'5°, norm. 16'0°

Srednja včerajsnja temp. 14'0°, norm. 15'9°

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 9. septembra

Pšenica za oktober 1910	9'93
Pšenica za april 1911	10'20
Rž za oktober 1910	7'29
Oves za oktober 1910	7'99
Koruza za september 1910	5'78
Koruza za maj 1911	5'97

2505

+

Rodbina Fegic-Intihar v Smihelu pri St. Petru naznanja bridko izgubo svoje ljubljene hčerke in vnukinje

Verice

katero je Vsemogočni po kratki, mučni boleznj poklical v boljše življenje. Pogreb nepozabne ljubljene bo v soboto dne 10. septembra ob 4. uri popoldne.

Smihel, dne 8. septembra 1910.

Žalujoči ostali.

Brez vsakega posebnega obvestila.

GOSPODIČNE

se sprejmejo na hrano in stanovanje pri nadučiteljevi vdovi. Poljanska cesta št. 19. I. nadstropje. 2531

? I ?

I K O

? O ?

Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena

se dobi samo pri **H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg**

Lastna tovarna ur v Svici. 2018

Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

? I ?

I K O

? O ?

Književnost.

* **Juvančič, Učna knjiga francoskega jezika** za srednje in njim sorodne šole. I. del. Cena vezani knjigi 2 K 50 h. Francoščina je dandanes najbolj kulturni jezik in je njeno znanje za obvevanje z raznimi sloji v praktičnem življenju skrajno potrebno. Našim dijakom bo pouk francoščine silno olajšan, ker se bodo v prihodnje na podlagi Juvančičeve knjige učili tega modernega jezika s pomočjo materinščine in ne bodo nič več navezani na tuje slovničnice. Knjiga je pa prirejena tudi za samouke. Knjiga je ministrsko odobrena.

* **Novak, Slovenska stenografija**. I. d. Korespondenčno pismo. Cena 3 K. II. del. Debatno pismo. Cena 2 K 40 h. — Slovenski dijaki se vedno bolj poslužujejo ugodne prilike, ki se jim nudi v srednjih in drugih šolah, da obiskujejo tudi neobligatni predmet slovenske stenografije, saj je znanje brzopisa v praktičnem življenju skrajno potrebno in koristno. Oba dela imata ministrsko odobrenje.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Kuharica

išče službe, najraje v kakem župnišču. Naslov pove 2594 uprava „Slovenca“.

2602

Proda se

1

pes - čuvaj

velik, nad eno in pol leta star. Več pove stavbenik **Iv. Ogrin**, Gruberjevo nabrežje 8.

Penzijonist

išče gostilno na račun ali mesto kaknega poslovođa nadzornika ali kaj enakega primerne v mestu ali na deželi. Naslov 2599 pove uprava „Slovenca“.

4

Tri žlice

✱

✱

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

Ženitna ponudba!

Mladenič 27 let star, trgovec in posestnik na deželi blizu mesta, se želi poročiti takoj s deklico, ki bi imela usaj 10.000 K premoženja, — vdove brez otrok niso izuzete! Stroga tajnost se jamči! Upe ponudbe s sliko je poslati na upravnistvo „Slovenca“ pod naslov: 1001, ž. p. 2527

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

Lav. Schwentner

2524

knjigotržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in ružavo za parkete ali polikane
tla priporoča v škatljah po en, pol in četrti kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 64

Ob pričetku šol

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

2565 6

zgotovljenih oblek

in konfekcije za dame po najnižjih cenah.

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrsne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

2580

Knjigarna in trgovina muzikalij
Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

2492

priporoča svojo

10—1

popolno zalogo

na tujakšnih in zunanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v predpisanih izdajah po najnižjih cenah.

Izkazni učnih knjig se oddajajo zastonj.

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2,

poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.

Velika zaloga nagrobnih ven-

cev. Zunanja naročila točno.

Cene zmerne.

3662 52—1

Primerne pisarniške

prostore (4 do 5 sob) v pr-

tilščju ali I. nadst.

išče

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano

črno Dalmatinsko vino

najboljše sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4—

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

V trgovino z mešanim blagom sprejme

OTON HOMA

tvrdka Oton Homan v Radovljici. 2555

Z dobrim vspehom

2268

se pripravlja k

110—

skušniji

za enoletne

prostovoljce.

Tozadevna vprašanja naj se naslovijo na

upravo »Slovenca« pod naslovom »Skušnja«.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-

čistil. sred-

stvo

Seydlin

Izdelovatelj

O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Pri zgradbi „Ljudske šole“ na Prulah sprejme se več

dobrih zidarjev in delavcev.

Zajedno se oddaja omet in druga zidarska dela v akord pri zgradbi mestne pehotne vojašnice. — Zlasiti se je pri omenjenih stavbah, ali v pisarni mestnega stavbenika V. Scagnetti-ja, cesta na Rudolfovo železnico št. 16. 2553

Podpisana javlja slavnemu občinstvu, da ima v zalogi

brinjevo zrnje

Na morebitne naročbe izpod 1000 kg se ne ozira.

Pazin, 2. septembra 1910.

Ivancich Alojzija.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.